

1.

ДНЕС

Кори Суонсън за трети път влезе в женската тоалетна, за да провери как изглежда. Много неща се бяха променили у нея, след като се бе прехвърлила в колежа по криминално право „Джон Джей“ като второкурсничка. „Джон Джей“ беше консервативно място. Беше се съпротивлявала известно време, но накрая осъзна, че трябва да порасне и да се включи в играта на живот, вместо завинаги да се държи като бунтовник. Нямахте ги вече лилавите коси, пиърсинга, черното кожено яке, черните сенки под очите и други готик атрибути. Нищо не можеше да направи срещу татуираната на тила ѝ лента на Мьобиус, като изключим сресването на косата назад и носенето на високи яки. Обаче знаеше, че някой ден ще трябва да се отърве и от нея.

Ако ще играе играта, ще го прави добре.

За съжаление нейното лично преобразяване се беше случило твърде късно за ментора ѝ, бивше нюйоркско ченге, върнало се в университета и станало професор. Имаше чувството, че първото му впечатление от нея беше на нарушителка. Нищо от онова, което беше направила, откакто се бяха запознали, не го бе изтрило. Ясно беше, че е недоволен от нея. Вече беше отхвърлил първото ѝ предложение за Роузуеловата теза, което включваше пътуване до Чили за посмъртен анализ на костни останки, открити в масов гроб на селяни комунисти, убити от режима на Пиночет през 70-те години на XX век. Твърде далече, каза той, прекалено скъпо за изследователски проект и като оставим това настрана, вече е стара история. Когато Кори отговори, че точно в това е смисълът – гробовете са стари и изискват специални съдебни техники – той смотолевил нещо за набъркване в чужди политически спорове, пък и комунистически.

Сега тя имаше нова идея за теза, дори по-добра, и беше готова да направи почти всичко, за да я види осъществена.

Докато се оглеждаше, подреди няколко кичура коса, освежи консервативното си червило, понамести сивото камгарено сако на костюма и набързо си напудри носа. Сама едва се разпознаваше. Боже, направо можеше да бъде сбъркана с млада републиканка – толкова по-добре!

Кори излезе от женската тоалетна и закрачи енергично надолу по коридора. Консервативните ѝ обувки с високи токчета тракаха професионално по твърдия балатум. Както обикновено вратата на нейния научен ръководител беше затворена. Тя почука енергично и уверено. Отвътре се чу глас:

– Влез.

Кори влезе. Както винаги кабинетът блестеше от чистота. Книгите и списанията бяха изравнени с ръбовете на лавиците, удобните кожени мебели излъчваха уют. Професор Грег Карбоне седеше зад голямото си бюро.

Повърхността му от полиран махагон беше свободна от книги, листове, семейни снимки или разни дреболии.

– Добро утро, Кори – поздрави Грег, докато ставаше и закопчаваше синьото си сако от шевиот. – Моля, седни.

– Благодаря, професоре. – Знаеше, че обича да го наричат така. Горко на студента, който се обърне към него с „господине“ или още по-лошо – с Грег.

Карбоне беше впечатляващо привлекателен мъж с прошарена коса, прекрасни зъби, стегнат и в отлична форма. Обличаше се добре, беше красноречив, интелигентен, имаше успех и приятен глас. Всичко, което правеше, правеше добре и в резултат на това беше наистина пълен задник.

– Е, Кори – започна Карбоне, – днес изглеждаш добре.

– Благодаря, доктор Карбоне.

– Нямам търпение да чуя новата ти идея.

– Благодаря. – Кори отвори чантата си (никакви раници в „Джон Джей“) и извади от нея папка, която остави в скута си. – Сигурна съм, че сте чели за археологическите проучвания в парка пред градския съвет. До мястото, където е бил старият затвор, известно като Гробниците.

– Разкажи ми.

– Управата на парка започнала да разкопава малко гробище на екзекутирани престъпници, за да освободи място за входа на нова метростанция.

– А, да. Четох за това – кимна Карбоне.

– Гробището е използвано от 1858 до 1865 година. След 1865 всички погребения на екзекутирани се извършвали на остров Харт и си остават недостъпни.

Карбоне кимна бавно. Изглеждаше заинтересуван и тя се почувства окуражена.

– Мисля, че това ще бъде чудесна възможност да се проучат остеоложки тези скелети, за да проверим дали тежкото детско недохранване, което, както знаете, оставя остеоложки маркери, може да се съпостави с криминалното поведение.

Карбоне кимна отново.

– Ето, тук съм изложила всичко. – Тя остави предложението на плота. – Хипотези, методология, контролна група, наблюдения и анализ.

Карбоне постави ръка върху папката, придърпа я към себе си и започна да я прелиства.

– Има няколко причини, заради които това е голяма възможност – продължи младата жена. – Първо, градът има добре запазени документи за екзекутираните престъпници – имена, криминални досиета и документите от съдебните процеси. Онези, които са били сираци, са отгледани в Дома на трудолюбieto в прословутия нийоркски район Файв Пойнтс – горе-долу на половин дюза са запазени и детските досиета. Всички били екзекутирани по един и същ начин – чрез бесене, затова и причината за смъртта е една и съща. Освен това гробището

е използвано само седем години, така че всички останки са в общи линии от едно и също време.

Тя направи пауза. Карбоне бавно прелистваше страниците една по една – очевидно четеше. Нямаше начин да разбере какво мисли – лицето му беше безизразно.

– Поразпитах и изглежда отдел „Паркове и градски градини“ ще се съгласи студент от „Джон Джей“ да изследва останките.

Бавното прелистване на страниците бе преустановено.

– Свърза ли се вече с тях?

– Да, просто опипване на почвата...

– Опипване на почвата... Свързала си се с общинска служба, без предварително да поискаш разрешение?

Опааа!

– Не исках да ви поднеса проект, който по-късно би могъл да бъде спрял от външни институции. Това грешка ли е?

Настъпи дълго мълчание, последвано от:

– Не си ли чела студентския справочник?

Кори беше обхваната от мрачно предчувствие. Беше го чела, разбира се, но когато я приеха. А това беше преди повече от година.

– Скоро не съм.

– В справочника е казано недвусмислено – недипломираните студенти не могат да ангажират други общински организации освен официално чрез университета. Причината е, че ние сме общинска образователна институция, както знаеш. Висш колеж на Нюйоркския градски университет. – Каза това меко, почти мило.

– Аз... Съжалявам. Не си спомням, че го е имало в справочника. – Тя преглътна, усещайки нарастваща паника. И гняв. Това беше такава невероятна малоумщина. Обаче се насили да запази спокойствие.

– Става дума само за няколко телефонни разговора. Напълно неофициално.

Той кимна.

– Сигурен съм, че не си нарушила университетските наредби нарочно. – Започна отново бавно да прелиства страниците, без да я поглежда. – Обаче така или иначе откривам други проблеми в твоето предложение за теза.

– Така ли? – На Кори й призля.

– Тази идея, че недохранването води до престъпления... Идеята е стара и при това неубедителна.

– Е, на мен ми се струва, че заслужава да се провери.

– По онова време почти всички са били недохранени, но не всички са станали престъпници. Освен това идеята напомня за една... как да кажа... определена философия, която смята, че по принцип криминалното поведение се дължи на нещастни обстоятелства в детството на човека.

– Обаче недохранването... тежкото недохранване може да предизвика неврологични промени и с това конкретни увреждания. Това не е философска, а научна идея.

Карбоне вдигна папката с предложената тема.

– Още сега мога да предскажа резултата: ще откриеш, че тези екзекутирани престъпници са били недохранвани в детството си. Всъщност истинският въпрос е защо толкова малък процент от тези гладни деца започват да вършат углавни престъпления. А твоят изследователски план не го взема под внимание. Съжалявам, но така няма да се получи.

С тези думи Грег Карбоне отвори пръсти и папката леко се приземи на неговото бюро.

2.

Известният – някои биха казали прословутият – Червен музей в Колежа по криминално право „Джон Джей“ беше започнал като проста сбирка от досиета на стари разследвания, веществени доказателства, вещи на затворници и други експонати, които преди почти сто години били поставени във витрина в зала на старата полицейска академия. От тогава насам се беше развил в най-голямата и представителна колекция от криминални експонати. Най-добрите от тях бяха изложени в нова, лъскава изложбена зала в сградата на колежа, дело на „Скидмор, Оуингс и Мерил“ на Десето авеню. Останалата част от сбирката – огромни гниеци архиви и разлагащи се доказателства от някогашни престъпления, бяха скрити в грозното мазе на старата полицейска академия на Източна двадесета улица.

Още в началото на следването си в „Джон Джей“ Кори беше попаднала на този архив. Оказа се истинско съкровище, след като се сприятели с архиваря и започна да се ориентира сред неподредените шкафове и преливащи от документи лавици.

Беше посещавала много пъти архивите в Червения музей в търсене на теми за доклади и проекти. Наскоро беше търсила там тема за своята Роузуелова теза. Беше прекарала много време сред старите нерешени случаи – тези толкова студени досиета, че всички замесени (включително възможните извършители) бяха непременно и със сигурност вече мъртви.

Един ден след срещата със своя ментор Кори Суонсън се озова в скърцащия асансьор, който се спускаше в мазето. Беше се впуснала в отчаяна акция да намери нова тема за тезата, преди да е станало твърде късно. Вече беше средата на ноември и тя се надяваше да прекара зимната ваканция в проучване и писане. Беше получила половин стипендия, а агент Пендъргаст плащаше останалата половина от учебните такси и тя бе напълно решена да не взема от него и цент

повече от нужното. Ако тезата ѝ спечелеше наградата „Роузуел“ с нейния грант от двайсет хиляди долара, това нямаше да се наложи.

Вратите на асансьора се отвориха за позната миризма: смесица от прах и окисляваща се хартия плюс лъха на гризаческа урина. Тя прекоси коридора до чифт метални врати с вдлъбнатини, украсени с табелка, която гласеше: „Архив на Червения музей“, и натисна звънеца. От стария високоговорител на домофона се чу неразбираемо стържене. Тя каза името си и се чу бръмченето на отварящата се електрическа ключалка.

– Кори Суонсън? Радвам се да те видя! – чу се дрезгавият глас на архиваря Уилърд Блум, докато ставаше от бюрото си, обляно от светлина. То преграждаше продължението на склада, който се простираше в черната празнота зад него. Архиварят имаше някак мъртвешка фигура – тънък като пръчка, с дълга сивкава коса. Въпреки това беше очарователен и се държеше бащински. Кори нямаше нищо против, че очите му често се плъзгаха по различни части от нейното тяло, когато смяташе, че е заета с нещо друго.

Блум излезе иззад бюрото с протегната ръка с изпъкнали вени, която тя стисна. Ръката му беше изненадващо гореща и това ѝ подейства като стимул.

– Ела, седни. Пийни чай.

Пред бюрото му бяха подредени няколко стола с ниска масичка за кафе между тях. Встрани от тях стоеше очукан шкаф, а върху него имаше котлон, чайник и кана за чай – неформално място за сядане посред прахоляка и мрака. Кори се тръшна на един от столовете и стовари чантата с глух шум до него.

– Уф – въздъхна тя.

Блум вдигна вежди в безмълвен въпрос.

– Карбоне. Отново отхвърли идеята ми за теза. Сега трябва да започна всичко отначало.

– Карбоне – обяви Блум с пискливия си глас – е известен задник!

Това привлече вниманието ѝ.

– Познаваш ли го?

– Познавам всички, които слизат тук долу. Карбоне! Непрекъснато мърмори, че ще си направи марковия „Ралф Лорън“, затова иска да играем на донеси-отнеси. В резултат никога не мога да открия нещо за него... Горкият човечец. Нали знаеш истинската причина да отхвърля непрекъснато идеите ти за теза?

– Предполагам, защото още съм второкурсничка.

Блум пипна с пръст носа си и кимна с разбиране.

– Точно така. Карбоне е от старата школа и винаги се придържа към традицията.

Кори се страхуваше точно от това. Наградата „Роузуел“ за най-добрата теза през годината беше силно желана в „Джон Джей“. Победителите често бяха отличници от горните курсове, които след това правеха много успешна кариера в правозащитната сфера. Доколкото знаеше, наградата никога не беше печелена от второкурсник. Всъщност второкурсниците бяха негласно обезкуражавани да

участват. Обаче нямаше писмена забрана и Кори отказваше да бъде уплашена от подобни бюрократични глупости.

Блум вдигна каната с усмивка, разкриваща жълтите му зъби.

– Чай?

Тя погледна към гадната кана, която имаше вид на немита от десетилетия.

– На това кана за чай ли му викаш? Помислих си, че е оръдие за убийство.

Заредено с арсеник и готово за действие.

– Винаги готова с бърз отговор. Сигурно знаеш, че повечето отровители са жени? Ако бях убиец, щях да поискам да видя кръвта на жертвата си. – Той наля чая. – Значи Карбоне е отхвърлил идеята ти? Изненада! Изненада! И какъв е план Б?

– Това беше моят план Б. Надявах се, че ще можеш да ми подскажеш нови идеи.

Блум си седна на мястото и започна шумно да отпива.

– Да видим. Доколкото си спомням, ти специализираш съдебна остеология, нали? Какво точно търсиш?

– Трябва да изследвам човешки скелети, които показват предсмъртни или околосмъртни увреждания. Има ли досиета, които сочат нещо подобно?

– Хм – очуканото лице на Блум се изкриви от усилието да се съсредоточи.

– Проблемът е, че трудно се попада на достъпни човешки останки. Освен ако не се върна в праисторията. Обаче това отваря съвсем друго гърне със змии – индианската чувствителност. Искам останки, за които има добри писмени документи. Исторически останки.

Блум изсърба друга голяма глътка чай, докато изражението на лицето му си оставаше замислено.

– Кости. Предсмъртни и околосмъртни увреждания. Исторически. Добри документи. Достъпни. – Затвори очи с толкова тъмни и изпъстрени с вени клепачи, че приличаше на пребит. Кори зачака, заслушана в пукането на дюшемето в архива, далечния шум на климатици и някакво топуркане. Страхуваше се, че това вероятно са плъхове.

Очите му отново се отвориха.

– Току-що се сетих нещо. Чувала ли си за „Доброволците от Бейкър Стрийт“?

– Не.

– Това е много затворен клуб от почитатели на Шерлок Холмс. Всяка година се събират за вечеря в Ню Йорк. Освен това публикуват различни изследвания, като през цялото време се преструват, че Холмс е бил действителна личност. И така, преди няколко години един от тези приятели умира и вдовицата му, като не знае какво да прави, ни изпрати цялата му сбирка Шерлокиана. Може би не е знаела, че детективът Холмс е измислен, а ние тук се занимаваме само с действителността. Както и да е, от време на време ровя из нея. Повечето неща са боклуци. Обаче имаше копие от дневника на Доил – за съжаление копие, не оригинала – забавно четиво за стар човек с неблагоприятна работа в пращен архив.

– И какво точно откри?

- Вътре има нещо за мечка стръвница.
- Мечка човекоядец? – Кори се смръщи. – Не съм сигурна...
- Ела с мен.

Блум отиде при таблото с шалтери и с един замах на дланта си ги вдигна, превръщайки архива в премигващо море от луминесцентна светлина. Кори си представи как плъховете с писъци се разбягват, докато тръбите по таваните премигваха и осветяваха пътека след пътека.

Тя последва архиваря, докато той крачеше надолу по дългите пътеки между прашните лавици и дървените шкафове с пожълтели изписани на ръка етикети. Най-накрая стигнаха в задната част, където читателските маси бяха отрупани с картонени кутии. Три по-големи стояха една до друга. На тях имаше етикети ДБС. Блум отиде до една от кутиите, зарови вътре, извади картонена папка с връзки, издуха прахта и зарови из документите.

– Ето – вдигна той едно старо фотокопие. – Дневникът на Дойл. Разбира се, правилно би било да го наричаме Конан Дойл, но е име, с което ще си изкълчиш езика, нали? – На мъждивата светлина той запрелиства страниците и след миг започна да чете: – „Бях в Лондон по литературни въпроси. Онзи американец Стодарт се оказа отличен човек и беше поканил още двама души на вечеря: Гил, много забавен ирландски депутат, и Оскар Уайлд...“.

Направи пауза, гласът му заглъхна за минута, докато прескачаше разни пасажии, след това отново зазвуча, когато Блум намери частта, която смяташе за важна:

– „... Кулминацията на вечерта, ако мога да я нарека така, беше разказът на Уайлд за лекционната му обиколка из Америка. Макар да е трудно за вярване, прочутият защитник на естетизма е събудил голям интерес там, особено на Запад, където група недодялани миньори му устроили овация...“

Кори започна да се върти на стола. Разполагаше с твърде малко време, за да го пилее.

– Не съм сигурна, че Оскар Уайлд и Шерлок Холмс са онова, което търся – обясни учтиво тя. Обаче Блум продължи да чете, вдигнал пръст, за да привлече вниманието ѝ, а пискливият му глас заглуши възраженията ѝ.

– „... Към края на вечерта Уайлд, който беше погълнал голямо количество от чудесния кларет на Стодарт, ми разказа шепнешком една толкова неповторима по своя ужас и отвратителна уродливост история, че се наложи да стана от масата. В историята става дума за убийството и изяждането на единайсет миньори преди няколко години в миньорски лагер на име Роринг Форк. Както се предполага, от мечка стръвница. Подробностите са толкова гнусни, че не мога да се насиля да ги изложа на хартия по това време, но впечатлението, което разказът остави в съзнанието ми, е неизгладимо и за съжаление ще го влача до гроба.“

Той спря, за да си поеме дъх.

– Ето ти историята. Единайсет трупа на изядени от гризли. И не другаде, а в Роринг Форк.

– Роринг Форк? Имаш предвид лъскавия ски курорт в Колорадо?

– Точно него. Възниква като град на сребърната треска.
– Кога е станало?
– Уайлд е бил там през 1881 г. Значи тази история с изядените хора се е случила някъде през 70-те години на XIX век.

Момичето поклати глава.

– Как мога да превърна това в теза?

– Почти дузина скелети на изядени от мечка? Със сигурност по тях ще има отлични предсмъртни увреждания: следи от нокти и зъби, гложгане, хрускане, хапане, остъргване, разкъсване.

– Аз следвам съдебни експертизи, а не съдебна мечкология!

– Тогава трябва да знаеш от наученото, че много, ако не и всички скелетни останки от жертви на убийство показват увреждания от животни. Прегледай досиетата по този въпрос, с които разполагаме. Много е трудно да се различат оставените от животни следи от тези на убицеца. Доколкото си спомням, никой не е правил изследване на подобни предсмъртни увреждания на костите. Това би било най-оригиналният принос към науката за съдебната експертиза.

Наистина – помисли си Кори, смаяна от проникателността на Блум. – А и като си помислиш – каква оригинална тема за теза.

Блум заговори отново:

– Не се съмнявам, че поне неколцина от горките миньори са били погребани в историческото гробище на Роринг Форк.

– Е, това вече е проблем. Не мога да разкопая историческо гробище, за да търся жертвите на мечката.

На устата на Блум цъфна жълта усмивка.

– Скъпа Кори, единствената причина, за да спомена тази история, е обаятелната малка статия в „Таймс“ тази сутрин. Не си ли я чела?

– Не.

– Оригиналният Ботушен хълм на Роринг Форк в момента е купчина ковчези в склад за скиорско оборудване. Местят гробището заради строителни работи. – Той я погледна и й намигна, а усмивката му стана още по-широка.